ENERGI STYRELSEN

NOTAT

12. marts 2012
J.nr. 3401/1001-4067
Ref. rvn

Fjernkøling – reglerne og baggrunden

Private fjernkølingsvirksomheder
Fjernkøling er en kommerciel aktivitet, der ikke er reguleret indholdsmæssigt i energilovgivningen. Dvs. at der ikke er noget krav om godkendelse af etablering af fjernkølingsanlæg, og der er heller ikke nogen prisregulering.

Private aktører, herunder varmeforsyningsvirksomheder, kan således godt investere i fjernkølingsvirksomhed på samme måde, som de kan investere i hvilken som helst anden virksomhed. Det er bare ikke muligt at indregne udgifterne til fjernkøling i varmepriserne. I varmepriserne må der alene indregnes nødvendige omkostninger, og fjernkøling er ikke en nødvendig omkostning for varmeleverancen.

Kommunale fjernkølingsvirksomheder
Kommunernes muligheder for at drive fjernkøling er reguleret i lov om kommunal fjernkøling fra år 2008. Loven begrænser kommunernes muligheder for at låne, stille garanti eller yde tilskud til fjernkølingsaktiviteter. Hvis en kommune vil etablere fjernkøling skal finansieringen foregå inden for kommunens budget, og fjernkøling skal således konkurrere med veje, skoler, børnehaver og plejehjem om pengene. Desuden skal kølingsanlægget placeres i et selvstændigt selskab med begrænset ansvar.

Det er muligt for kommuner at anvende midler, der stammer fra el- eller varmeaktiviteter i fjernkølingsaktiviteter, når de ligger i samme koncern, uden at det fører til modregning i kommunens bloktilskud. Det er dog ikke muligt at indregne omkostninger til fjernkøling i varmepriserne.

Lov om kommunal fjernkøling gælder for to typer af fjernkøling: absorptionsanlæg og frikøling. Et absorptionskølingsanlæg anvender varmt vand til at producere kølet vand. Ved frikøling baseres fjernkøling på lokale ressourcer (vand fra havet, havne osv).

Baggrunden for den gældende regulering for kommunale fjernkølingsvirksomheder
Lov om kommunal fjernkøling er en udmøntning af energiaftalen af 21. februar 2008. Formålet med reguleringen var at give kommunerne adgang til at etablere og drive fjernkølingsanlæg, men på en sådan måde, at private fjernkølingsvirksomheder ikke bliver udsat for unfair konkurrence, og varmeforbrugerne bliver sikret mod økonomisk risiko.

Af forarbejderne til lov om kommunal fjernkøling fremgår det, at Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre har foreslået at ligestille fjernkølingsanlæg med øvrige kollektive forsyningsanlæg således, at fjernkølingsaktiviteter kunne omfattes af den kommunale lånerammebekendtgørelse. Dvs. at kommunerne kan låne og anvende penge til fjernkølingsaktiviteter, uden at dette påvirker kommunernes låneramme. Dette kunne ifølge de tre partier bane vejen for fjernkølingsvirksomhed også i de mellemstore byer. Desuden blev det af disse partier foreslået at underlægge fjernkølingsvirksomhed det samme hvile i sig selv-princip, som er gældende for varmeforsyningsvirksomhed.

Regeringen (Venstre og Konservative) samt Dansk Folkeparti ønskede ikke at imødekomme disse forslag. Baggrunden herfor var, at aftagere af fjernkøling typisk vil være store erhvervskunder. Etablering af fjernkøling vurderedes derfor ikke at være en almindelig kommunal opgave på lige fod med andre traditionelle kommunale opgaver, som typisk alle indbyggere i kommunen vil kunne benytte sig af. Derfor blev det ikke vurderet rimeligt, at skatteborgerne generelt skulle udsættes for en økonomisk risiko i forbindelse med en kommunens levering af fjernkøling til relativt få og typisk store erhvervskunder.

Samproduktion af varme og køling – henvendelse Fjernvarme Fyn

I øvrigt har Energistyrelsen fået en henvendelse om en teknik til at producere fjernkøling på, som ikke er omfattet af lov om kommunal fjernkøling. Denne teknik indebærer samproduktion af varme og køling, og kan sammenlignes med den måde, som et jordvarmeanlæg fungerer på.

Energistyrelsen vurderer pt. sammen med Energitilsynet spørgsmålet om, hvorvidt et anlæg, der producerer varme via fjernkøling, kan kvalificeres som et kollektivt varmeforsyningsanlæg – ligesom et jordvarmeanlæg – og i så fald, hvilke begrænsninger varmeforsyningslovens prisregulering indeholder for at drive fjernkøling sammen med varmeforsyning.

Desuden skal det undersøges om kommunerne har hjemmel til at etablere/drive et fjernkølingsanlæg, når dette sker i samproduktion med varme. Energistyrelsen har drøftet dette med Indenrigsministeriet og har aftalt, at der vil indhentes en formel udtalelse herom.